

Regeringspartierne og Dansk Folkeparti har gennemført en række stramninger af reglerne for familiesammenføring, som indebærer væsentlige og uacceptable indskrænkninger i herboendes muligheder for at leve sammen med og tage ansvar for deres ægtefælle/samlever og børn. Det skyldes ikke mindst tilknytningskravet, som indebærer, at ægtefællernes samlede tilknytning til Danmark i dag skal være større end til et andet land, hvis familiesammenføringen skal finde sted i Danmark. Det gælder også danske statsborgere.

Tilknytningskravet kan således også ramme »pæredanske« borgere, som har opholdt sig i udlandet i kortere eller længere tid, er blevet gift med en statsborger fra dette land og derefter ønsker at flytte til Danmark. Fordi den samlede tilknytning nu skal være større til Danmark end til et andet land, kan danske statsborgere – mod deres vilje – blive tvunget til at bosætte sig i udlandet. Ansatte i internationalt orienterede virksomheder er således en særlig udsat gruppe, som risikerer ikke at kunne flytte til Danmark med deres ægtefælle.

Det bør nævnes, at Danmark er det eneste land i EU, der stiller tilknytningskrav til egne statsborgere ved familiesammenføring (jf. integrationsministerens svar på spørgsmål nr. S 1050 i folketingsåret 2002-03, Folketingets forhandlinger side 3288).

Det kan tilføjes, at hvis alle andre lande valgte at gennemføre de samme familiesammenføringsregler, som Danmark har, ville nogle familier blive tvunget til et liv som globale nomader. De ville nemlig kunne komme i den situation, at de hverken kan opfylde familiesammenføringskravene i den ene eller i den anden ægtefælles hjemland.

Resultatet af stramningerne er, at familier splittes. Der er forfærdelige eksempler på, at børn forhindres i at bo sammen med begge forældre, at en mor eller far får nej til opholdstilladelse og må forlade ægtefælle og børn for at vende tilbage til sit hjemland. Der er eksempler på, at familier bosætter sig i Sverige, men fortsætter med at arbejde i Danmark for at kunne leve sammen med deres ægtefælle.

Samtidig er der opstået den retstilstand, at hvis en dansk statsborger bosætter sig i f.eks. Sverige eller et andet EU-land med sin ægtefælle, kan danskeren herefter flytte til Danmark med sin ægtefælle, fordi danskeren er »EU-borger« (har erhvervet et EU-opholdsbevis). Ved at anvende EU-reglerne for vandrende arbejdstagere kan en dansk statsborger få den ret til familiesammenføring i Danmark, som andre danske statsborgere er afskåret fra som følge af de nye regler for familiesammenføring!

Den reelle og alvorlige konsekvens af de nye regler er, at danskere indirekte tvinges til at gifte sig med

danskere, i alt fald hvis de vil være sikre på at få lov til at bo i deres eget land. Denne form for »tvangsægteskab« mener Det Radikale Venstre er i strid med det moderne Danmarks grundlæggende værdier og de europæiske frihedsrettigheder. Stramningerne i udlændingeloven resulterer i et stadig mere indadvendt Danmark, hvilket ikke er ønskeligt.

Bemærkninger til forslaget enkelte punkter

Til nr. 1

En klar bestemmelse i straffeloven om tvangsægteskaber skal være et tydeligt signal om, at medvirken til tvangsægteskab er uacceptabelt i Danmark. Det Radikale Venstre ønsker ikke, at nogen borger i Danmark skal leve i et fornedrende og uværdigt ægteskab, hvor samlivet opleves som et overgreb mod den personlige frihed. Ud over den nye bestemmelse i straffeloven skal personer, der allerede lever i et tvangsægteskab, nemmere kunne få dette ægteskab opløst ved henvisning til tvang. Det Radikale Venstre erkender, at tvangsægteskaber ikke forsvinder ved, at der udformes en ny lovparagraf, men det vil være et skridt på vejen til afskaffelse af fænomenet i Danmark og skal ses i sammenhæng med en bredere oplysningsindsats og ændringer af forældede kulturmønstre. En sådan bestemmelse kunne udformes efter den model, som justitsministeren har anvendt i lovforslag nr. L 183 om ændring af straffeloven og udlændingeloven. (Kvindelig omskæring).

Til nr. 2 og 3

Der er behov for en udredning om tvangsægteskaber i Danmark. Der er stor usikkerhed om omfanget og udbredelsen af tvangsægteskaber blandt forskellige etniske grupper. I de seneste år er der iværksat en række forskellige initiativer med henblik på at bekæmpe tvangsægteskaber, at styrke oplysningen om de mange negative konsekvenser og at forbedre rådgivning og støtte for de personer – ofte yngre kvinder – der føler sig tvunget til ægteskab. En udredning skal også afklare behovet for nye initiativer, herunder styrkelse af støtteforanstaltninger for personer, der er udsat for tvang, eller som ønsker at bryde ud af et tvangsægteskab.

Allerede nu kan det konstateres, at der er behov for en større social indsats over for unge, som henvender sig til de sociale myndigheder og beder om hjælp, enten fordi de har indgået et ægteskab mod deres vilje, eller fordi de er på vej ind i et tvangsægteskab. Der er bl.a. behov for en anonym rådgivning og tilbud om konkret støtte til ny bopæl, nyt arbejde m.v. Ligeledes kan der være behov for politibeskyttelse. De forskelli-